Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

จงรักษ์ กะรัมย์ ศิริชัย ศรีพรหม และธารินทร์ ก้านเหลือง
คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
Corresponding author: jongrak.Kar@ku.th

บทคัดย่อ

ผู้วิจัยทำการศึกษาการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 2) พัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 3) ตรวจสอบรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิธีการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน มี 3 ระยะ ระยะที่ 1 การวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 2 การวิจัยสำรวจด้วยแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่าง 431 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และระยะที่ 3 การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ ตารางวิเคราะห์เนื้อหา และแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ที่ 0.83 สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ อัลฟ่าครอนบาค และสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลจากการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ มี 7 องค์ประกอบ 1) การบริหารจัดการองค์กร มี 4 ตัวแปร 2) นโยบายสู่การปฏิบัติ มี 7 ตัวแปร 3) งบประมาณ มี 7 ตัวแปร 4) บุคลากร มี 4 ตัวแปร 5) สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มี 6 ตัวแปร 6) การส่งเสริมศักยภาพนักกีฬา มี 8 ตัวแปร และ 7) การสร้างแรงจูงใจ มี 5 ตัวแปร นำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผลการตรวจสอบรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศโดย พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, การส่งเสริมศักยภาพ, กีฬาสู่ความเป็นเลิศ

Received July, 2 2024 ; **Revised** April, 20 2026 ; **Accepted** April, 23 2026

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

The Development of Sports Potential Promotion to Excellence Model of Thailand National Sports University

Jongrak Karam Sirichai Sriprom and Tarin Kanlueng
Faculty of Education and Development Science, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus
Corresponding author: jongrak.Kar@ku.th

Abstract

This research aimed to investigate the components of promoting sports potential toward excellence, develop a comprehensive model to achieve this goal, and evaluate its feasibility at Thailand National Sports University. A mixed-method approach was employed, consisting of three phases: document analysis and expert interviews involving ten participants selected through purposive sampling; survey research for factor analysis conducted with 431 participants obtained through multi-stage sampling; and focus group discussions with seven experts also selected through purposive sampling. Research instruments included interview protocols, content analysis tables, and questionnaires, The content validity index (CVI) was 0.83, with data analyzed using statistical methods such as means, percentages, Cronbach's alpha, and confirmatory factor analysis.

Research results The findings identified seven key components of promoting sports potential: organizational management with four variables, policy implementation with seven variables, budget with seven variables, personnel with four variables, location and facilities with six variables, promotion of athlete potential with eight variables, and motivation with five variables. The confirmatory factor analysis validated the model's consistency with empirical data, and the model was deemed highly feasible and appropriate for implementation.

Keywords: Model Development, Potential Promotion, Sports Excellence

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

บทนำ

การกีฬาและการออกกำลังกายมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ กีฬาเป็นส่วนสำคัญของวิถีชีวิตประชาชนทุกภาคส่วนเป็นกลไกสำคัญในการสร้างคุณค่าทางสังคมและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นรัฐจึงส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนได้รับการเรียนรู้ตระหนักในคุณประโยชน์ของการออกกำลังกายและกีฬา สามารถดูเป็นเล่นได้และนำไปปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอจนเป็นวิถีชีวิต เพื่อเป็นฐานในการขยายไปสู่การพัฒนากีฬาเพื่อเป็นเลิศ กีฬาอาชีพและ อุตสาหกรรมกีฬาอันมีผลต่อการสร้างรายได้แก่ ประชาชนและเสริมสร้างเศรษฐกิจแก่ประเทศต่อไป (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ จะพบว่าในการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศควรมีการวางรากฐานทางด้านกีฬาให้ถูกต้องโดยเริ่มตั้งแต่เยาวชน เพื่อเป็นการยกระดับความสามารถของนักกีฬาและยกระดับการพัฒนาประเทศตามไปด้วย เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกนักกีฬา การพัฒนานักกีฬา ทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพของนักกีฬาให้พัฒนาถึงขีดความเป็นเลิศ รวมทั้งผู้ฝึกสอนควรได้รับการอบรมให้ทัดเทียมกับนานาประเทศเพื่อนำองค์ความรู้มาพัฒนานักกีฬาในความดูแลรวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ ของนักกีฬาและผู้ฝึกสอนให้มีความเหมาะสม ตลอดจนการยกระดับมาตรฐานการกีฬาของประเทศให้สูงขึ้น นอกจากนี้ยังต้องอาศัยปัจจัยอีกหลายอย่างที่จะช่วยพัฒนากีฬาให้ไปสู่ความเป็นเลิศ เช่นการบริหารจัดการ งบประมาณในการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมฯลฯ ทั้งนี้ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศไว้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากีฬาแนวโน้มและทิศทางการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ

แนวโน้มและทิศทางในการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศได้มีการความสอดคล้องกับแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 7 (2566) ได้มีการระบุถึงสถานการณ์และแนวโน้มการกีฬาของประเทศไทยเมื่อมีการพิจารณาตามห่วงโซ่คุณค่าของการกีฬา (Value chain of sport sector) ประกอบไปด้วย ต้นน้ำ ซึ่ง ได้แก่ กีฬาขั้นพื้นฐานและกีฬาเพื่อมวลชน กลางน้ำ ประกอบด้วยกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทุกระดับ และปลายน้ำ ซึ่งประกอบด้วยอุตสาหกรรมการกีฬาและกีฬาอาชีพ ซึ่งในทุกภาคส่วนของการกีฬา นั้น มีองค์ประกอบทั้งในส่วนของกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาการกีฬาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนต้นน้ำของการกีฬานั้น กลุ่มเป้าหมายของการพัฒนา ได้แก่ เด็กและเยาวชน ส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะครอบคลุมครูผู้สอนพลศึกษาในกีฬาขั้นพื้นฐานและอาสาสมัครทางการกีฬา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกีฬาเพื่อมวลชน ด้านกลางน้ำ คือกีฬาสู่ความเป็นเลิศนั้น กลุ่มเป้าหมาย ครอบคลุม นักกีฬา ทุกระดับตั้งแต่ระดับจังหวัด ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุม ผู้บริหารกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา รวมถึงนักวิทยาศาสตร์การกีฬา ด้านปลายน้ำครอบคลุม กลุ่มเป้าหมายนักกีฬาอาชีพและอุตสาหกรรมการกีฬาที่ประกอบไปด้วยธุรกิจที่เกี่ยวข้อง กับการกีฬาทั้งในภาคการผลิต ภาคการค้าและภาคบริการด้านการกีฬา โดยมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายสาขาอาชีพทั้งนักวิทยาศาสตร์การกีฬาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในธุรกิจการกีฬาทุกประเภทธุรกิจ (บรรจบ บุญจันทร์, 2567)

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

โดยทางมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติได้นำแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 7 มาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ซึ่งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ที่เป็นหน่วยงานทางการศึกษาด้านกีฬา มีวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาอย่างชัดเจน คือการจัดการด้านศึกษาด้านกีฬา โดยมีการพัฒนาไปสู่ความเป็นหนึ่งในกลุ่มประชาคมอาเซียน ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด 10 ประเทศ จะสอดรับในการส่งเสริมกีฬาในระดับกลางน้ำ คือ ส่งเสริมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ดังนั้นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาและกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน เกี่ยวกับการพัฒนากีฬาเพื่อให้ ดำเนินการเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีความเป็นสากล และก้าวหน้าอย่างยั่งยืน โดยแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติมี 2 มิติ คือ มิติด้านการจัดการศึกษาเฉพาะทาง (ด้านการศึกษาและด้านกีฬา) และมิติตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา (การศึกษา การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม) โดยมีการศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและประเทศ (มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, 2567)

ด้วยมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มีการจัดการศึกษาและพัฒนานักกีฬาให้เข้าสู่ความเป็นเลิศทางด้านกีฬา เพื่อเป็นการยกระดับนักกีฬาไปเป็นตัวแทนเข้าแข่งขันในระดับชาติหรือระดับนานาชาติมากขึ้นด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการส่งเสริมกีฬาสู่ความเป็นเลิศเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนานักกีฬามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติทั้ง 17 วิทยาเขต ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “เป็นมหาวิทยาลัยอันดับหนึ่งด้านศาสตร์การกีฬาในภูมิภาคอาเซียน” อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่มีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
3. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods research) โดยผู้ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary research) และการสัมภาษณ์แบบ

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเจาะจงเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมกีฬา จำนวน 10 คน (การกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างใช้เทคนิคเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์จนกว่าข้อมูลอิ่มตัว (Data saturation) ซึ่งข้อมูลสัมภาษณ์มีความอิ่มตัวที่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 3) ตารางวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลเอกสาร งานวิจัย และการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ลงในตารางวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นทำการสรุปจัดองค์ประกอบและตัวแปรตามทฤษฎีที่ได้จากการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ด้วยวิธีการวิจัยสำรวจ (Survey research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจำนวนโดยใช้สัดส่วน 10 เท่าของตัวแปร (ธีระดา ภิญโญ, 2561) ซึ่งตัวแปรสังเกตได้มีทั้งสิ้น จำนวน 41 ตัวแปร กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า จำนวน 410 คน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไป จำนวน 440 ฉบับ ได้ข้อมูลตอบกลับ จำนวน 431 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.95 การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเนื้อหาทั้งฉบับ (Content validity index : CVI) เท่ากับ 0.83 ซึ่งเกณฑ์พิจารณาค่า CVI ที่ยอมรับได้คือ 0.80 ขึ้นไป (สมชาย วรกิจเกษมสกุล, 2554) และหาความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา 0.97 สรุปได้ว่าแบบสอบถามมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลสถิติโดยใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) คือ การประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น ได้แก่ การกำหนดข้อมูลจำเพาะของข้อมูล การระบุความเป็นไปได้เพียงค่าเดียวของโมเดลการประมาณค่าพารามิเตอร์ และการประเมินความสอดคล้องของโมเดล ต่อไป

ระยะที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการสนทนากลุ่มแบบออนไลน์ (Online focus groups) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านกีฬาจำนวนทั้งสิ้น 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน 2) แนวคำถามเพื่อการสนทนากลุ่ม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview)
2. แบบสอบถามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

3. การสนทนากลุ่มแบบออนไลน์ (Online focus groups)

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

1. ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเนื้อหาทั้งฉบับ (Content validity index : CVI) ของแบบสอบถามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

2. การหาความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ของแบบสอบถามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

3. หาค่าเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

4. หาค่าความเชื่อมั่น และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลสถิติโดยใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวแปรในการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สรุปได้ว่ามีองค์ประกอบการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ 7 องค์ประกอบ ตัวแปรสังเกตได้จำนวน 41 ตัวแปร มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบการพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

องค์ประกอบ	ตัวแปร
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการองค์กร (CM) มี 4 ตัวแปร	1) มหาวิทยาลัยการกำหนดโครงสร้างองค์กรในการขับเคลื่อนการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ (CM1) 2) วิทยาเขตจัดตั้งคณะกรรมการบริหารระดับวิทยาเขต ในการขับเคลื่อนกำหนดยุทธศาสตร์ (CM2) 3) วิทยาเขตให้สำนักกีฬาเป็นส่วนงานหลักในการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารระดับวิทยาเขต (CM3) 4) ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนงานโดยมอบหมายหัวหน้าสำนักงานกีฬาเป็นเลขานุการ (CM4)
องค์ประกอบที่ 2 นโยบายสู่การปฏิบัติ (PP) มี 7 ตัวแปร	1) มหาวิทยาลัยฯ กำหนดยุทธศาสตร์ (PP1) 2) วิทยาเขตฯ จัดทำแผนขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ (PP2) 3) สร้างความเข้าใจนโยบายและแผนสู่ส่วนงานและบุคลากร (PP3) 4) กำหนดให้ทุกส่วนงานจัดทำแผนรองรับการขับเคลื่อนฯ (PP4) 5) กำกับติดตามการดำเนินการตามแผนงานทุกส่วน (PP5) 6) ทุกส่วนงานมีการรายงานผลการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ฯ (PP6) 7) สรุปผลการดำเนินการเพื่อทบทวน พัฒนาปรับปรุง(PP7)
องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ (BG) มี 7 ตัวแปร	1) มหาวิทยาลัยฯ จัดสรรงบประมาณขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ฯ (BG1) 2) มหาวิทยาลัยฯ หาแหล่งทุนสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชน (BG2) 3) วิทยาเขตฯ จัดทำแผนงบประมาณ (BG3) 4) วิทยาเขตฯ กำกับติดตามการดำเนินการใช้งบประมาณ (BG4) 5) วิทยาเขตฯ สร้างความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อน (BG5) 6) วิทยาเขตฯ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบพัสดุและการเงินเพื่อให้มีความถูกต้องและใช้งบประมาณ

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

องค์ประกอบ	ตัวแปร
	อย่างมีประสิทธิภาพ (BG6) 7) สำนักกีฬาฯ ทำหน้าที่กำกับติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณรายไตรมาส (BG7)
องค์ประกอบที่ 4 บุคลากร (PN) มี 4 ตัวแปร	1) มหาวิทยาลัยฯ ทำความร่วมมือกับสมาคมกีฬาในการสนับสนุนผู้ฝึกกีฬา (PN1) 2) วิทยาเขตฯ วิเคราะห์อัตรากำลังในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (PN2) 3) วิทยาเขต จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรเพิ่มขีดความสามารถด้านการกีฬา (PN3) 4) วิทยาเขต กำหนดแนวทางการสนับสนุนบุคลากรพัฒนาตนเองตามความเชี่ยวชาญในการขับเคลื่อนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (PN4)
องค์ประกอบที่ 5 ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (PE) มี 6 ตัวแปร	1) มหาวิทยาลัยฯ ตั้งศูนย์ฝึกกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (PE1) 2) มหาวิทยาลัยฯ สนับสนุนงบในการปรับปรุงอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมให้กับวิทยาเขต (PE2) 3) มหาวิทยาลัยฯ ทำความร่วมมือกับองค์กรสมาคมกีฬาในการใช้ทรัพยากรเพื่อฝึกซ้อมกีฬา (PE3) 4) มหาวิทยาลัยฯ ขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์การฝึกซ้อมจากผู้ผลิตอุปกรณ์กีฬา (PE4) 5) วิทยาเขต จัดทำแผนจัดหาอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมกีฬา (PE5) 6) วิทยาเขต ทำความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ในการขอใช้เป็นสถานที่ฝึกซ้อมกีฬา (PE6)
องค์ประกอบที่ 6 ด้านการส่งเสริมศักยภาพนักกีฬา (PA) มี 8 ตัวแปร	1) มหาวิทยาลัยฯ จัดหาบุคลากรและเครื่องมือวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อพัฒนาศักยภาพนักกีฬา (PA1) 2) วิทยาเขต กำหนดศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นศูนย์ส่งเสริมศักยภาพนักกีฬา (PA2) 3) วิทยาเขต จัดทำแผนการฝึกซ้อมและรายการแข่งขันประจำปี (PA3) 4) วิทยาเขตฯ สนับสนุนให้นักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา(PA4) 5) วิทยาเขตฯทำแผนช่วยเหลือเรื่องการเรียนให้แก่นักกีฬา (PA5) 6) วิทยาเขต กำหนดโควตารับผู้มีความสามารถทางการกีฬาเข้าศึกษา (PA6) 7) วิทยาเขตฯ สนับสนุนทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่มีศักยภาพกีฬาตามยุทธศาสตร์ (PA7) 8) ทำความร่วมมือกับโรงเรียนในการส่งต่อนักกีฬาให้กับมหาวิทยาลัยฯ (PA8)
องค์ประกอบที่ 7 การสร้างแรงจูงใจ (MT) มี 5 ตัวแปร	1) มหาวิทยาลัยฯ ยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่บุคลากรที่มีผลงานโดดเด่นในการขับเคลื่อนกีฬาสู่ความเป็นเลิศ (MT1) 2) มหาวิทยาลัยฯ ยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่นักศึกษาที่มีผลงานกีฬาโดดเด่น (MT2) 3) มหาวิทยาลัยฯ ให้ทุนการศึกษาเข้าศึกษาต่อแก่นักศึกษาที่มีผลงานกีฬาโดดเด่นเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาสูงขึ้น (MT3) 4) วิทยาเขต ควรมีการพิจารณาความดีความชอบให้กับบุคลากรที่มีผลงานในการขับเคลื่อนกีฬาสู่ความเป็นเลิศบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์กีฬา (MT4) (5) วิทยาเขตฯ นำผลงานของบุคลากรที่ขับเคลื่อนกีฬาสู่ความเป็นเลิศมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบ MT5)

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

2.1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า

2.1.1 การตรวจสอบการแจกแจ้งเป็นโค้งปรกติ พบว่า ค่าความเบ้ (skewness) มีค่าติดลบอยู่ระหว่าง -2.97 ถึง -0.29 แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย ส่วนการพิจารณาค่าความโด่ง (kurtosis) พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง -0.85 ถึง 11.82 ตัวแปรสังเกตได้บางตัวมีค่าความโด่งสูงกว่าโค้งปกติ (ความเป็นโด่งมีค่าเป็นบวก) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้มีการกระจายของข้อมูลค่อนข้างน้อย หรือกลุ่มตัวอย่างมีการตอบคำถามในลักษณะใกล้เคียงกัน และตัวแปรสังเกตได้บางตัวมีค่าความโด่งแบนกว่าโค้งปกติ (ความเป็นโด่งมีค่าเป็นลบ) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้มีการกระจายของข้อมูลค่อนข้างมาก หรือกลุ่มตัวอย่างมีการตอบคำถามในลักษณะที่แตกต่างกัน

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

2.1.2 การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 41 ตัว มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ วิทยาเขตควรมีการพิจารณาความดีความชอบให้กับบุคลากรที่มีผลงานในการขับเคลื่อนกีฬาสู่ความเป็นเลิศบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์กีฬา (MT4) กับวิทยาเขตควรนำผลงานในการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของบุคลากรของวิทยาเขต (MT5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.81 ในขณะที่ตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ วิทยาเขตควรนำผลงานในการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของบุคลากรของวิทยาเขต (MT5) กับวิทยาเขตควรมอบหมายให้สำนักกีฬาทำหน้าที่ในการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมกีฬาสู่ความเป็นเลิศ (CM3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.10 และความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่ที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่น้อย 0.30

2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง (first order) พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 41 ตัวแปรสังเกตได้มีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.99 โดยองค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการองค์กร (CM) มี 4 ตัวแปร ค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.72 ถึง 0.99 องค์ประกอบที่ 2 นโยบายสู่การปฏิบัติ (PP) มี 7 ตัวแปร ค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.65 ถึง 0.85 องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ (BG) มี 7 ตัวแปร ค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.63 ถึง 0.87 องค์ประกอบที่ 4 บุคลากร (PN) มี 4 ตัวแปร ค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.77 ถึง 0.81 องค์ประกอบที่ 5 สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก (PE) มี 6 ตัวแปร ค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.80 องค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมศักยภาพนักกีฬา (PA) มี 7 ตัวแปร ค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.66 ถึง 0.81 และองค์ประกอบที่ 7 การสร้างแรงจูงใจ (MT) มี 5 ตัวแปร ค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 0.89 ผลการตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเลิศ ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่ารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงผลการตรวจสอบในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง

ค่าดัชนี	ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์	เกณฑ์พิจารณา	แปลผล
χ^2	456.50 (p = 0.19)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ p > 0.05	ผ่านเกณฑ์
χ^2 / df	1.06	น้อยกว่า 2.00	ผ่านเกณฑ์

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

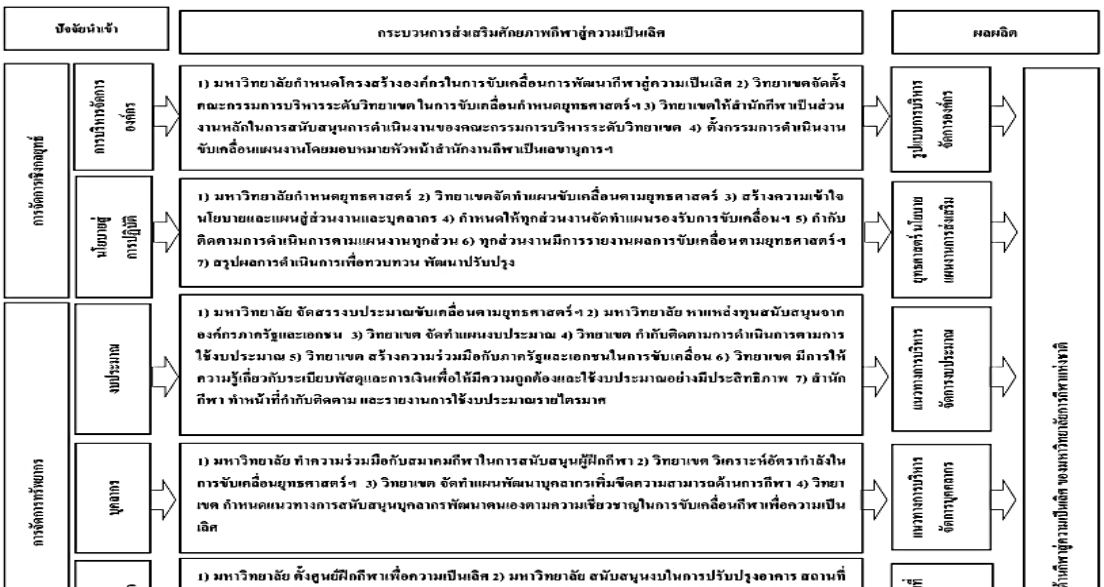
ค่าดัชนี	ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์	เกณฑ์พิจารณา	แปลผล
GFI	0.951	มากกว่า 0.95	ผ่านเกณฑ์
AGFI	0.902	มากกว่า 0.90	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	0.012	น้อยกว่า 0.06	ผ่านเกณฑ์

2.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (second order) พบว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ มีค่าน้ำหนักเรียงตามลำดับได้ดังต่อไปนี้ องค์ประกอบที่ 4 บุคลากร (PN) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.95 องค์ประกอบที่ 5 สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก (PE) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.93 องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ (BG) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.91 องค์ประกอบที่ 2 นโยบายสู่การปฏิบัติ (PP) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.84 องค์ประกอบที่ 7 การสร้างแรงจูงใจ (MT) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.84 องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการองค์กร (CM) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.60 และองค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมศักยภาพนักกีฬา (PA) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.60 ตามลำดับ การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงผลการตรวจสอบในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง

ค่าดัชนี	ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์	เกณฑ์พิจารณา	แปลผล
χ^2	456.71	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	ผ่านเกณฑ์
	(p = 0.23)	p > 0.05	
χ^2 / df	1.05	น้อยกว่า 2.00	ผ่านเกณฑ์
GFI	0.950	มากกว่า 0.95	ผ่านเกณฑ์
AGFI	0.903	มากกว่า 0.90	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	0.011	น้อยกว่า 0.06	ผ่านเกณฑ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

ภาพที่ 1 รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

3) ผลจากการตรวจสอบรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติไปตรวจสอบความเหมาะสมในการนำรูปแบบไปใช้ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการกีฬา 7 คน เพื่อตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบมีความเหมาะสม และมีข้อเสนอแนะให้ปรับตัวแปรในบางองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการองค์กร ซึ่งผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ควรมีการยุบรวมตัวแปรที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันไว้ด้วยกันเพื่อให้เกิดความกระชับเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ง่าย องค์ประกอบที่ 5 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ควรมีการเพิ่มเรื่องของการจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาในแต่ละภูมิภาค องค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมศักยภาพนักกีฬา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ควรมีการเพิ่มเรื่องของ การจัดการแข่งขันกีฬาระดับภูมิภาค และควรย้ายตัวแปรที่ว่า มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติควรให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีผลงานกีฬาโดดเด่นเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาสูงขึ้น ไปไว้ในองค์ประกอบที่ 7 สำหรับองค์ประกอบที่ 7 การสร้างแรงจูงใจ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าควรมีการเพิ่มเรื่องการให้ค่าตอบแทนกับผู้ฝึกสอนนอกเวลาราชการ และกลยุทธ์ที่นำไปสู่การพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปและอภิปรายผลได้ดัง ต่อไปนี้

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

การส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ควรเริ่มจากการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งจะประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดองค์กร มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติต้องมีการกำหนดนโยบายทิศทางขององค์กร การกำหนดโครงสร้างและมอบหมายงาน และองค์ประกอบที่ 2 นโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อนำยุทธศาสตร์ไปทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน กำกับติดตามตลอดจนสรุปผลการดำเนินงาน ทั้งนี้สอดคล้องกับ อิศราวดี ชำนาญกิจ (2555) กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นเครื่องมือของนักบริหารงานเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เพิ่มขึ้น โดยมีองค์ประกอบของการจัดการเชิงกลยุทธ์ 5 ประการ คือ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กร จะประกอบด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ กรอบในการดำเนินงาน 2) ประเมินองค์กรและสภาพแวดล้อม (Environment scanning) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค 3) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy formulation) เป็นการพัฒนาแผนบนรากฐานของโอกาสและอุปสรรค โดยองค์กรจะต้องกำหนดและเลือก กลยุทธ์ที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับองค์กร 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy implementation) เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารแปลงกลยุทธ์และนโยบายไปสู่แผนการดำเนินงาน ซึ่งกระบวนการนี้อาจจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงภายในด้านวัฒนธรรม โครงสร้าง หรือระบบการบริหารเพื่อให้สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม และ 5) การประเมินผลและกลไกการควบคุม (Evaluation and control) เป็นหน้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบ ประเมินกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ นั้นมักจะเกิดข้อผิดพลาดที่ต้องการปรับปรุงเพื่อให้แน่ใจว่ากลยุทธ์นั้นจะก่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ตรงตามแผนที่ได้ตั้งไว้

ขั้นตอนต่อมาหลังจากการจัดการเชิงกลยุทธ์แล้ว การส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ควรมีการจัดการทรัพยากร เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 4 งบประมาณ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ แสวงหาแหล่งทุนสนับสนุนจากภายนอก กำกับติดตามการใช้บงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่ 4 บุคลากร มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ควรทำความร่วมมือกับสมาคมกีฬาเพื่อรับการสนับสนุนผู้ฝึกกีฬาวิทยาเขตฯต้องวิเคราะห์อัตรากำลังให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ สนับสนุนบุคลากรในการพัฒนาตนเองในการขับเคลื่อนกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และองค์ประกอบที่ 5 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ต้องจัดหาสถานที่ฝึกซ้อม สนับสนุนงบประมาณปรับปรุงอาคาร ทำความร่วมมือกับองค์กรกีฬาในการใช้ทรัพยากรในการฝึกซ้อม เป็นต้น ซึ่งจะสอดคล้องกับ ดอกจันทร์ คำมีรัตน บุญทัน ดอกไธสง และอิมรอน มะลูลีม (2552) ที่ได้กล่าวว่า ทรัพยากรในการบริหาร (Resources) จะประกอบด้วย วัสดุ เครื่องใช้ เพื่อประกอบการดำเนินงานรวมไปถึง ความสามารถในการจัดการทรัพยากรในการบริหารองค์กร อีกทั้งยังเป็นไปตามหลักการบริหารแบบ 4Ms ที่ประกอบไปด้วย 1) กำลังคนที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพ (Man) 2) กำลังเงินและงบประมาณ (Money) ใช้สำหรับเป็นค่าจ้างและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 3) สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก (Materials) และ 4) การจัดการ (Management) การจัดการหรือ การบริหารกิจการต่าง ๆ (ชนินทร์ ชุนหพันธรักษ, 2550; Samual and Trevis, 2006; อาพัทธ์ เตียวตระกูล, 2548)

Thai Journal of Health, Physical Education and Recreation
ISSN: 3027-8406 (Online)
Vol. 52 No. 1 January - April, 2026.

การพัฒนานักกีฬา จะประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมศักยภาพนักกีฬา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติต้องตระหนักถึง บุคลากร เครื่องมือที่มีความทันสมัย เพื่อช่วยในการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬา พร้อมทั้งการสรรหาผู้ที่มีความสามารถเข้ามาศึกษา และสนับสนุนการเข้าร่วมการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับ SPLISS Model (Sports Policy factors Leading to International Sporting Success) (De Bosscher et al., 2006) ซึ่งประกอบด้วย 9 เสาหลัก (9 Pillars) ประกอบด้วย 1) การสนับสนุนด้านการเงินและงบประมาณ 2) การจัดองค์กร การบริหารจัดการและนโยบายด้านกีฬาของรัฐ 3) การสร้างพื้นฐานด้านกีฬาและขยายฐานนักกีฬาและผู้เกี่ยวข้องด้านกีฬา 4) ระบบค้นหาและคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถพิเศษและการพัฒนานักกีฬา 5) สวัสดิการและอาชีพของนักกีฬา บุคลากรกีฬาหลังพ้นสภาพ 6) สนาม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกกีฬากีฬา 7) การพัฒนาผู้ฝึกสอนและบุคลากรด้านกีฬา 8) การจัดการแข่งขันระดับชาติและ 9) การศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมด้านกีฬา และองค์ประกอบที่ 7 การสร้างแรงจูงใจ สำหรับนักกีฬาถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ภูษณพาส สมนิล, (2558) ที่ได้มีการรวบรวมเกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีการแบ่งประเภทของแรงจูงใจเป็น 2 ประเภท คือ แรงจูงใจภายใน ประกอบไปด้วย ความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ และแรงจูงใจภายนอกประกอบไปด้วย เป้าหมาย การรู้เรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้า สิ่งจูงใจ ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้คนนั้นแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความรู้และเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรินทร์ ปาวะลี (2563) กล่าวถึง กระบวนการทำงานโดยใช้ระบบวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่สามารถช่วยในเรื่องของการกำหนดมาตรฐานในการทำงานร่วมกันในองค์กร ซึ่งบุคลากรจำเป็นต้องรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อลดความสับสนในการทำงานและสามารถเตรียมความพร้อมล่วงหน้าในการปฏิบัติงานได้ จึงจะส่งผลให้การทำงานมีความราบรื่นและยังสามารถเป็นแนวทางในการวางแผนการทำงานให้มีความชัดเจนตามที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ และยังสอดคล้องกับ (พฤกษศาสตร์ ลาพุทธา, 2557) ที่พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการควรมีการวางแผนงาน โดยมีการกำหนดขอบเขตของการทำงานให้ชัดเจน และมีการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทั้งในด้านของการพัฒนาบุคลากรทางการกีฬาและนักกีฬาให้มีการเสริมสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการกีฬา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรมีการนำผลการศึกษารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศในหน่วยงานอื่น ๆ เช่น โรงเรียนกีฬา สมาคมกีฬา หรือองค์กรทางการกีฬาระดับประเทศต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การดำเนินการเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาที่จะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในองค์กร และต้องมีการจัดทำนโยบายที่ออกมาอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ต้องทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติโดยมีการกำหนดทิศทางหรือแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบาย หรือควรมีการ

ปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสูงสุดในการพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ควรมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามที่ได้มีการกำหนดนโยบายไว้ และควรกำหนดหน้าที่ ภารกิจเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติและการดำเนินงาน นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560–2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). *แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2566–2570)*. สืบค้นจาก https://ratchakitcha.soc.go.th

ชนินทร์ ชุนหพันธรักษ. (2550). *แนวคิดการจัดการสมัยใหม่ในการจัดการองค์การและทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ดอกจันทร์ คำมีรัตน, บุญทัน ดอกไธสง, และอิมรอน มะลูลีม. (2552). กลยุทธ์ในการบริหารของบริษัทเอ็นอีซีโทคิน อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด. สืบค้นจาก http://www.grad.vru.ac.th/download4/141.pdf

ธีระดา ภิญโญ. (2561). เทคนิคการแปลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสำหรับงานวิจัย. *วารสารปัญญาภิวัฒน์, 10*(ฉบับพิเศษ), 292–308.

บรรจบ บุญจันทร์, อริสา นพคุณ, และมยุรฉัตร จรัญญา. (2567). การจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ. *วารสารวิชาการศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 11*(1), 147–158.

พัชรินทร์ ปาวะลี. (2563). *สภาพและแนวทางการพัฒนานักกีฬาตามหลักวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พฤกษศาสตร์ ลาพุทธา. (2557). *แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกีฬาจักรยานเพื่อความเป็นเลิศของสมาคมกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภูษณพาส สมนิล. (2558). แรงจูงใจทางการกีฬา. สืบค้นจาก https://bird134.blogspot.com

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ. (2567). *แผนพัฒนามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2566–2570 (ฉบับปรับปรุง)*.

สมชาย วรกิจเกษมสกุล. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

อาพัทธ์ เตียวตระกูล. (2548). *การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลของการบริหารองค์กรกีฬา*. วิทยานิพนธ์ วท.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อิศราวดี ชำนาญกิจ. (2555). การจัดการเชิงกลยุทธ์. สืบค้นจาก https://www.gotoknow.org/posts/297090

De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., & Shibli, S. (2006). A conceptual framework for analysing sports policy factors leading to international sporting success. *European Sport Management Quarterly, 6*(2), 185–215.

Samuel, S. C., & Trevino, C. S. (2006). *Modern management* (10th ed.). Reno, NV: Pearson.